MEMO

Aan	:	College van Burgemeester en wethouders
Van	:	Gussekloo, Eric
Datum	:	26-09-2023
Onderwerp	:	Septembercirculaire
Zaaknummer	:	827476

Inleiding
Op 19 september heeft het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties de septembercirculaire gepubliceerd. In de septembercirculaire staat informatie over de ontwikkeling van het gemeentefonds, gebaseerd op de miljoenennota van het Rijk. In deze memo bespreken we de gevolgen voor Berkelland in 2023 en 2024. De meerjarige ontwikkeling is terug te vinden in de tabel onderaan deze memo.

Accres
Het belangrijkste onderwerp in de septembercirculaire is de ontwikkeling van het accres. Ofwel hoeveel geld komt er in of gaat er uit het gemeentefonds. Het accres bestaat uit loon-, prijs-, en volumeontwikkelingen. Voor 2023 zijn deze ontwikkelingen vastgezet. Voor 2023 heeft de ontwikkeling van de lonen en prijzen daarom geen effect. Wel neemt het gemeentefonds in 2023 toe doordat de gemeenten naar verwachting minder BTW claimen bij het BTW compensatiefonds. Volgens afspraak wordt het bedrag dat niet wordt geclaimd uit het BTW compensatiefonds toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Berkelland betekent dit een voordeel van € 825.000. Voor 2024 zien we een toename van het accres door de ontwikkeling van de lonen en de prijzen. Dit levert in 2024 een voordeel op van € 1.000.000.

In 2027 is een grotere toename te zien. Dit komt omdat in de septembercirculaire de volumeontwikkelingen voor 2027 en verder mee zijn genomen in de ontwikkeling van het gemeentefonds. In de meicirculaire waren deze nog niet bekend.

Uitkeringsfactor
Het gemeentefonds wordt in eerste instantie verdeeld op basis van het aantal van een maatstaf, bijvoorbeeld inwoners of leerlingen, vermenigvuldigd met een bedrag voor die maatstaf. Als dit voor alle gemeenten is berekend blijft er nog een gedeelte over in het gemeentefonds. Dit wordt aan de

gemeenten uitgekeerd door alle bedragen met met een gelijke factor te verhogen. Daarmee is de hoogte van wat een gemeente krijgt voor een deel afhankelijk van de landelijke volume ontwikkeling. Voor 2023 levert dit nu een nadeel op van € 350.000. In 2024 neemt dit nadeel af tot € 250.000.

Ontwikkeling WOZ waarden
De algemene uitkering wordt gekort voor de gemeentelijke belastingcapaciteit. Dit gebeurd door de WOZ-waarden te vermenigvuldigen met een rekentarief. De stijging van de WOZ-waarden in 2024 zorgen ervoor dat we in 2023 € 950.000 minder algemene uitkering krijgen. In 2024 wordt dit een nadeel van € 300.000. In theorie wordt dit nadeel overigens gecompenseerd via andere onderdelen van de algemene uitkering omdat het totaal te verdelen bedrag niet veranderd.

Hoeveelheidsverschillen
Naast de landelijke ontwikkeling van het volume, ontwikkelen ook de aantallen in onze gemeente zich steeds. Dit leidt in 2023 tot een voordeel van € 425.000 en in 2024 tot een voordeel van € 450.000. Dit komt voornamelijk door de toename van het aantal inwoners van 75 jaar en ouder en de ontwikkeling van de regionale centrumfunctie.

Taakmutaties
Tot slot vinden er nog mutaties in het gemeentefonds plaats op basis van de overdracht van taken van het Rijk naar gemeenten of het stoppen van taken voor gemeenten. In de septembercirculaire gaat het voor 2023 om een bedrag van € 119.000 en € 276.000 in 2024. In 2023 is het grootste gedeelte bedoeld voor uitvoeringskosten participatie (€ 100.000). Daarnaast is er nog € 12.000 voor de Europese richtlijn engergieprestatie gebouwen en € 7.000 voor de werkgeversverantwoordelijkheid voor de veiligheid van politieke ambstdragers.

De bijdrage voor de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen blijft ook in 2024 evenals de bijdrage voor de veiligheid van politieke ambtsdragers. Hierbij komt een extra loon- prijscompensatie voor de jeugdzorg van € 100.000, een bijdrage voor het Rijksvaccinatieprogramma en een eemalige bijdrage voor bijzondere bijstand en vroegsignalering. De bijdrage voor de uitvoeringskosten van de participatie daalt in 2024 met € 25.000.

Conclusie
In 2023 ontvangen we net iets meer algemene uitkering dan tot nu toe verwacht. Voor 2024 is het bedrag dat we extra ontvangen bijna € 1,1 miljoen. Dit bedrag is nagenoeg volledig toe te schrijven aan compensatie voor loon- en prijsontwikkeling. De overige ontwikkelingen heffen elkaar zo goed als op.

Effect op de begroting
Door het effect van de septembercirculaire wordt het beeld van de begroting 2024 weer positief. De septembercirculaire heeft ook een positief effect op de meerjarenbegroting hoewel dit voor 2026 en verder wel negatief blijft.

Bedragen x € 1 miljoen	2024	2025	2026	2027
Begroting 2024	1,6	2,1	-6,5	-7,8
Dekking proceskosten OZB	0,2	0,1	0,1	0,1
Herijking regionale inkoop	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Stelpost prijscompensatie	0,4	0,5	0,5	0,5
Septembercirculaire	1,1	1,0	1,0	2,1
Nieuw beeld	1,1	1,5	-7,1	-7,3

Wij stellen u voor om de uitkomsten van de septembercirculaire op te nemen in het raadsvoorstel bij de begroting als onderdeel van de 1e begrotingswijziging.

Tabel: Ontwikkeling algemene uitkering

Bedragen x € 1 miljoen	2023	2024	2025	2026	2027
Accres	0,8	1,0	1,0	1,0	2,4
Uitkeringsbasis	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	-0,4
Ontwikkeling WOZ waarden	-1,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4
Hoeveelheidsverschillen	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Taakmutaties	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1
Totaal	0	1,1	1,0	1,0	2,1

Tabel: Taakmutaties

Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	12	12	12	12	12
Rijksvaccinatieprogramma		7	7	7	7
Veiligheid politieke ambtsdragers	7	7	7	7	
Bijzondere bijstand en vroegsignalering		86			
Loon- en prijscompensatie Jeugdzorg		108	62		
Uitvoeringskosten participatie	86	80	75	70	64
Totaal	**105**	**300**	**163**	**96**	**83**